

Faktum, og det et saare betydningsfuldt, netop Mandens Erobringer paa Fredens Mark, hans Indtrængen i Videnskab, Kunst, Teknik, hans Opfindelse og Snille kunde ikke andet end ogsaa paavirke hende. Igennem hans Opfindsomhed blev efterhaanden hendes Virkefeldt betydelig forandret og — indsnævret.

Og tillige vakte ogsaa hans Opdagelser, hans Arbejder paa Videnskabeus, Kunstens Omraader Længsler hos hende, thi kun hendes Vaner, ej hendes Natur var denne Side af Livet fremmed. Langsomt men ustandseligt ser vi derfor i den nyere Tid en hidtil ukendt Kvindetype danne sig, udvikle sig og bane sig Vej. Paa den ene Side Kvinden, som den økonomiske Udvikling, den haarde Nødvendighed driver fra Hus og Hjem for ved selvstændigt Erhverv at værne om sin Existens, og paa den anden Side den Kvinde, som, skønt økonomisk sikret, føler Længsler, Ævner til hidtil ukendt Arbejde vaagne. Og hun begynder at søge at feje de Hindringer som er bleven lagt hende i Vejen, til Side, begynder at rokke og pille ved Ordenen „kvindelig“ og „ukvindelig“ som naturstridige, unaturlige.

„Hvad kan jeg som Kvinde gøre ukvindeligt?“ spørger hun, og Svaret maa lyde, kan kun lyde: „*Slet intet*“; thi Naturen har skabt mig som Kvinde, og ud af min Natur kan jeg ikke handle paa anden Maade end kvindelig. Kun Tvang, den Tvang, en endnu umoden Tidsalder og Samfund paalægger mig, kan drive mig ud af mine Baner. Lad mig derfor faa Lov til at bruge mine Evner uhindret i alle Retninger, hvor jeg føler, jeg kan anvende dem, hvor jeg selv kan naa frem og derigennem gavne Samfundet.

Men Vejen kan synes lang og besværlig, Muren, som skal nedbrydes, overstiges, rent uovervindelig. Og mangen en maalbevidst Nutidskvinde, som har set klart og villet stort, er bukket under i Kampen, har ladet Armene synke, matte, trætte. Og mangen en Fejl er ogsaa begaaet fra Kvindernes Side. Den Fugl, som lever indeslættet i et Bur, kan ej altid flyve straks, naar Buret aabnes. Frygtsomt, kejtet, ubehjælpsomt er det første tøvende Forsøg paa at røre Vingerne. Men lære gør man, og Flugten bliver sikkrere, højere, stoltere, og Blikket friere.

„Kvindelig“ — det Ord som Samfundet havde gjort til Spændetroje for en — faar en anden Klang, en anden Betydning i den frie Kvindes Mund. — Ej længere bliver hver Tanke, hver Handling ængstelig vejret, om den socialt set vil faa Stemplet „kvindelig“ eller „ukvindelig“, „passende“ eller „upassende“

paatrykt den, men maalbevidst søger man den eneste rette Kontrast til al sand Kvindelighed — Mandighed.

Mandig og kvindelig — de Ord supplerer hinanden, udfylder, forklarer hinanden. Og paa det Spørgsmaal, hvorledes de skal forstås? hvad bliver Svaret saa? skal særegne Gerninger, Arbejdsfelter, endda særegne Egenskaber, Begavelser være bestemmende, naar det gælder om at betegne, definere dem? — Nej, ak nej, dybere ned maa man, tilbage til Naturen til det, Naturen har villet. Der og kun der faar man det rette Svar; thi Mandighed og Kvindelighed beror udelukkende i den Magt, Naturen har givet os til at vække Sympati, Attraa, Kærlighed — hvad Navn man nu vil give det — hos det andet Køn for at opnaa Maalet, Slægtens Forplantning, Slægtens Udvikling og Fuldkommengørelse.

Og Midlerne til Maalet, den rette Vej, som alle længes efter at gaa, og som det bliver saa faa, saa utrolig faa forundt at vandre i Ro, i fuld Harmoni og sjælelig Skønhed, thi ingen Sti i vor menneskelige Erkendelse er vel bleven saa tilsløet og nedtraadt som netop denne.

Den engelske, desværre i sin tidligste Manddomsaar afdøde Digter Peats siger etsteds i sit Brudstykke „Hyperion“:

„for 't is the eternal law, that first in beauty should be first in might. Yea, by that law another race may drive our conquerors to mourn as we do now“.

Paa Dansk (G. Brandes Oversættelse):

„Thi det er en evig Lov, at den, som ypperst er ved Skønhed, ogsaa skal være først i Magt. I Kraft af Loven vil muligvis det Kuld, som overvandt os, paany besjeres af en anden Slægt.“

De Ord ere sande og de kan ogsaa vejlede os her, thi Skønhed og Magt baade sjælelig og legemlig er det eneste, som giver Betingelser for Vækst og Trivsel, det eneste, som værnner mod Undergang ved tillige at skabe Muligheder for Udviklingen af en endnu større Skønhed og Magt.

Ikke saaledes at forstaa, at Magt ene og alene skal søges i en vis ydre Styrke, Skønhed ene og alene i den ydre Form. Netop i vor Jagen efter Skønhed begaar vi Kvinder saa mange skæbnesvangre Fejl, som kun kan fjerne, aldrig nærme os det store Maal. Vi har endnu ikke lært til Bunds, at stor og herlig som den ren ydre Magt, den blot legemlige Skønhed, tifold større er den Magt, en eneste sand Tanke, et eneste virkeligt stort og ædelt Ord indeholder, og tifold større